

ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. Με τον όρο «μηχανολογικός εξοπλισμός εργοταξίου ΜΕ» (ή μηχανήματα έργου) νοούνται όλα τα σταθερά ή / και μηχανοκίνητα οχήματα (αυτοκινούμενα μηχανήματα που λειτουργούν με κινητήρια θερμική μηχανή) όπως εκσκαφείς και βαριά μηχανήματα, γερανοί κλπ συναφή όπως επίσης και οχήματα του εργοταξίου, ανεξάρτητα εάν τα μηχανήματα αυτά είναι ιδιοκτησίας του κατασκευαστή ή είναι μισθωμένα από αυτόν.

Όσον αφορά τα τεχνικά έργα (κατασκευές κλπ.), η χρήση μηχανολογικού εξοπλισμού είναι απολύτως απαραίτητη. Οι κυριότεροι κίνδυνοι που συνδέονται με τη χρήση των μηχανημάτων αφορούν σε κακό χειρισμό, δύσκολη ή απαιτητική εργασία, χρήση μη κατάλληλου εξοπλισμού, κακή συντήρηση ή πλημμελής /ελλιπής επίβλεψη. Η ασφαλιστική εταιρία καλείται να αποκαταστήσει βλάβες στον ίδιο τον εξοπλισμό καθώς επίσης και σωματική βλάβη ή/ και υλική ζημιά που τυχόν προκληθεί σε τρίτο πρόσωπο από τη χρήση του εξοπλισμού αυτού.

α. Για τα **αυτοκινούμενα** μηχανήματα, που **διαθέτουν πινακίδα κυκλοφορίας**, οι ιδιοκτήτες αυτών είναι υποχρεωμένοι βάσει νομοθεσίας να διαθέτουν συμβόλαιο για Αστική Ευθύνη σύμφωνα με το Ν. 489/76 όπως κωδικοποιήθηκε από το Π.Δ. 237/86 και όπως ισχύει τροποποιημένος. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 εδ. β Νόμου 489/1976, όπου ορίζεται ότι «*Η κυκλοφορία επί γηπέδου προσιτού στο κοινό ή σε κάποιο αριθμό προσώπων που δικαιούνται να συχνάζουν σ' αυτό, εξομοιώνεται με την κυκλοφορία επί οδού*», οι εργοταξιακοί χώροι εξομοιώνονται με τις οδούς δημοσίας. Επιπλέον, σημειώνεται ότι άδεια κυκλοφορίας στο εθνικό ή επαρχιακό οδικό δίκτυο δεν έχουν όλα τα μηχανήματα. Μόνο τα ελαστιχοφόρα (τροχοφόρα ή ερπυστριοφόρα) επιτρέπεται να κυκλοφορούν σε ασφαλτοστρωμένους δρόμους.

β. Η ασφάλιση της γενικής αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία του οχήματος μπορεί να επεκταθεί και να καλύψει ζημιές που θα προκληθούν σε Τρίτους από τη λειτουργία του μηχανήματος που αποτελεί είτε εξάρτημα του ασφαλισμένου οχήματος είτε είναι προσαρμοσμένο σε αυτό με την ιδιότητά του ως εργαλείο. Στην περίπτωση αυτή, ο Ασφαλιστής ευθύνεται μέχρι του ποσού που αναγράφεται στο συμβόλαιο για την κάλυψη της ζημιάς αυτής.

Επισημαίνεται ότι καθώς η ασφάλιση αυτοκινήτων σε πολλές περιπτώσεις δύναται να ασφαρίζει και τη λειτουργία του μηχανήματος ως εργαλείο, τότε από το Τμήμα ΙΙ Αστική Ευθύνη του συμβολαίου των έργων έχει την δυνατότητα κατόπιν συμφωνίας να παρέχει κάλυψη εργαλείου καθ' υπέρβαση –μετά την εξάντληση- του ορίου ευθύνης που διατηρεί για την κάλυψη αυτή ο ασφαλισμένος στο ασφαλιστήριο Αυτοκινήτου και πάντοτε μέχρι του ποσού που αναγράφεται στο συμβόλαιό του για το έργο.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις, θα ενεργοποιηθεί πρώτα η αστική ευθύνη μηχανήματος έργου – επέκταση του συμβολαίου Γενικής Οδικής Κυκλοφορίας, το οποίο υποχρεωτικά και σύμφωνα με το νόμο πρέπει να έχει το μηχάνημα και στη συνέχεια εάν τα όρια της υποχρεωτικής ασφάλισης δεν καλύψουν το ποσό της αποζημίωσης, θα πρέπει να ενεργοποιηθεί το ασφαλιστήριο συμβόλαιο τεχνικών έργων (CAR, EAR)¹.

Στην προσπάθεια μιας πιο ολοκληρωμένης προσέγγισης της κάλυψης και για την αποφυγή παρερμηνειών σε περίπτωση ζημίας, πρέπει να γίνεται **αναλυτική αναφορά** μέσα στο συμβόλαιο τεχνικών έργων όταν ο Ασφαλιστής επιθυμεί να συμπεριλάβει την επέκταση της κάλυψης για την εκ του νόμου Αστική Ευθύνη από τη χρήση μηχανημάτων έργου εντός του εργοταξίου του Ασφαλισμένου καθ' υπέρβαση των υποχρεωτικών ορίων ασφάλισης βάσει της Νομοθεσίας.

2. Στη διαδικασία της αξιολόγησης και τιμολόγησης του κινδύνου, ο Underwriter οφείλει να ζητά πληροφορίες για τα μηχανήματα έργου που θα χρησιμοποιηθούν ακόμη και εάν δεν προσφέρεται ή ζητείται κάλυψη.
3. Μια άλλη πολύ σημαντική παράμετρος είναι ότι η ασφάλιση ευθύνης προς Τρίτους, από τη λειτουργία των μηχανημάτων, περιορίζεται σε ατυχήματα που θα γίνουν όταν τα μηχανήματα βρίσκονται ΜΟΝΟ εντός του εργοταξίου. Σε περιπτώσεις όμως έργων (π.χ. οδοποιίες) όπου ο ορισμός του εργοταξιακού χώρου δεν είναι σημειακά ορισμένος, η πιθανότητα να επέλθει ζημιολόγο γεγονός, ιδιαίτερα κατά τη μετακίνηση των μηχανημάτων έργου κατά μήκος του έργου σε εργοταξιακούς δρόμους, είναι ιδιαίτερα μεγάλη.
4. **Προς περαιτέρω κατανόηση των ανωτέρω παραθέτουμε το κάτωθι παράδειγμα:**

Σε έργο οδοποιίας το οποίο ασφαρίζεται με συμβόλαιο ΚΠΚ Εργολάβων, με επέκταση κάλυψης σε Α.Ε. προς Τρίτους, όπου γίνεται αναφορά ότι «για τα αυτοκινούμενα μηχανήματα έργου του Ασφαλισμένου, χορηγείται κάλυψη αστικής ευθύνης in excess (μετά την εξάντληση) των ορίων ευθύνης του Ασφαλιστηρίου του κλάδου Αυτοκινήτων το οποίο υποχρεωτικά θα έχει εκδοθεί», ένα μηχάνημα έργου (γκρειντερ) με πινακίδα κατά τη διάρκεια της εργασίας, εντός εργοταξιακού χώρου μη όμως σημειακά ορισμένου, προκαλεί ατύχημα σε ένα διερχόμενο όχημα Ι.Χ.

Σε περίπτωση διαπιστωμένης ευθύνης του μηχανήματος έργου, θα ενεργοποιηθεί πρώτα η αστική ευθύνη μηχανήματος έργου- επέκταση του συμβολαίου Γενικής Οδικής Κυκλοφορίας, το οποίο υποχρεωτικά και σύμφωνα με το νόμο πρέπει να έχει το μηχάνημα και στη συνέχεια εάν τα όρια της υποχρεωτικής ασφάλισης δεν καλύψουν το ποσό της αποζημίωσης, θα πρέπει να ενεργοποιηθεί το ΤΜΗΜΑ II –

¹ Για τα **αυτοκινούμενα** μηχανήματα του Ασφαλισμένου, η παρούσα επέκταση μπορεί να χορηγείται in excess (μετά την εξάντληση) των ορίων ευθύνης του Ασφαλιστηρίου του κλάδου Αυτοκινήτων το οποίο υποχρεωτικά θα έχει εκδοθεί. Για τα μηχανήματα **κάθε είδους** για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση για έκδοση ειδικής αδειας, η κάλυψη λειτουργεί in excess (μετά την εξάντληση) των ορίων ευθύνης της επέκτασης Εργαλείου του Ασφαλιστηρίου, ενώ η κάλυψη λειτουργεί from ground up στην περίπτωση που το μηχάνημα δεν έχει δυνατότητα να ασφαλιστεί με τέτοια επέκταση Εργαλείου.

Αστική Ευθύνη προς Τρίτους- του ασφαλιστήριου συμβολαίου τεχνικών έργων (CAR,EAR).

Εάν στο ανωτέρω παράδειγμα, είχαμε να κάνουμε με ζημιογόνο γεγονός που προκλήθηκε από τη χρήση μηχανήματος έργου χωρίς ειδική πινακίδα (επομένως χωρίς υποχρεωτική ασφάλιση), τότε θα ενεργοποιούνταν εξαρχής η κάλυψη ΚΠΚ Εργολάβων – Τμήμα ΙΙ, Αστική Ευθύνη προς Τρίτους και θα λειτουργούσε το συμβόλαιο αυτό κατά αποκλειστικότητα.